

grönnyte kontakt

NR 2
APRIL
2014

ÅRGÅNG 22
PRIS 60 KR

STOCKHOLM:

*Högtflygande planer
på ny maskinvisning*

*Slår arbetsredskap med
eldrift ut bensindrif?*

*Hur underhåller man golfbanan
under för- och eftersäsong?*

Naturens krafter tröttnar aldrig. Inte vi heller.

Oavsett om vi människor valt att bo och leva i en stad eller ute på landet är vi ständigt påverkade och utmanade av naturens krafter. För gräs växer, snö faller och vind blåser. Och vi människor försöker hålla det hela i schack. Ett faktum som en gång fick oss att börja tillverka motorer. Kraft behöver mötas med kraft. Som rätt använd kan hjälpa oss igenom årstiders olika typer av påverkan på våra liv. Med tiden har vårt synsätt gjort att vi blivit världsledande på motorer till bland annat gräsklippare, snöslungor och elverk.

Med hundra år av produktutveckling och kvalitetstänk kan vi stolt

konstatera att många av våra motorer går och går, säsong efter säsong, år efter år. Ett miljöargument om något. Lägg till att vi kontinuerligt förfinar, justerar och adderar innovationer som gör dem bättre. Då har du en bild av Briggs & Stratton: motorer som gör jobbet, snabbt och effektivt, med största omtanke.

Så nästa gång du kikar på en gräsklippare, en snöslunga eller ett elverk, ta även en titt under huven. Är det en "gräsklipparmotor" – eller en Briggs & Stratton? Du kanske inte ser skillnaden. Men du kommer att märka den.

www.briggsandstratton.com

grönyte kontakt NUMMER 2 2014

Helsingborgsvägen 11
341 33 Ljungby
Tel. 0372-887 70
Fax. 0372-887 71

info@gronytekontakt.se
www.gronytekontakt.se

Ansvarig utgivare/redaktör:

Olle Bolmelind

Layout:

Torbjörn Axell

Grönytekontakt distribueras
kostnadsfritt med ett exemplar
till alla Sveriges golfklubbar,
kommunala parkavdelningar och
kyrkogårdsförvaltningar.

Utgivningsplan:

Nr 3 2014 juni (v 23)

Nr 4 augusti (v 32)

Nr 5 oktober (v 41)

Nr 6 december (v 49)

Nr 1 2015 februari (v 6)

Nr 2 april (v 15)

Bokningsstopp nr 3/2014:

16 maj

I detta nummer:

Reportage	Sidan
Hur underhåller man golfbanan under för- och eftersäsong?	8-10
Viktigt för årstiden.	14
Tredje säsongen för robotklippning	16
Slår arbetsredskap med eldrift ut bensindrif?	20-22
Högsta betyg för K-flex med kran	28
Ny maskinvisning i Stockholm till hösten	32
Information från LIR (landskapsingenjörernas riksorganisation)	36
Produktnytt/Företagsnytt	
Svenningsens stärker sina positioner	4
Klippe Excellent SE med elstart	6
Homburg Hurricane med dynamisk drivning	24
Nya multifunktionella buskröjare	38
Toro Timemaster 76	39

Efter (obefintlig?) vinter kommer vår

Den osedvanligt milda och snöfattiga vintern har gett våren en tidig start över nästan hela landet. Det betyder att gräsklippningen redan är igång på många håll, åtminstone i söder. Blommorna tittar upp i rabatter och gräsmattor och fåglarna drillar i skyn medan vårsolen strör värmande strålar som lockar trädens knoppar att slå ut. En härlig tid är i antågande!

Men det betyder också mycket arbete för alla som jobbar i våra gröna utemiljöer. Överallt, på kyrkogårdar och golfbanor, i parker och trädgårdar, pågår febril verksamhet för att städa efter vintern och bereda mark för den grönskande årstidens skönhet – till stor glädje för oss alla.

Till hjälp i detta vederkvickande arbete för såväl kropp som själ finns en bred arsenal av verktyg och redskap – som ständigt utvecklas och förfinas.

Några av säsongens primörer på detta område presenterar vi i det här numret. Dessutom har vi samlat in tvååriga erfarenheter av elverktyg från franska Pellenc, robotklippning av fotbollsplaner och användandet av flakväxlarvagnar från Vagnsteknik i Karlshamn. Vi tittar också närmare på professionell skötsel av golfbanor.

Bland nyheterna i denna utgåva ingår även en ny maskinvisning, som ska skåda dagens ljus i början av september, närmare bestämt på flygplatsen i Vallentuna strax norr om Stockholm.

Vår vana trogen presenterar vi också två krönikor om aktuella företeelser i grönytebranschen.

Trevlig läsning

Olle Bolmelind

**Mer energi!
Välj grönt.**

Innovativa lösningar. Gröna verktyg.

hitachi-powertools.se

36V
Li-Ion
BATTERY

HITACHI
Inspire the Next

Produktnytt ■ Företagsnytt ■ Produktnytt ■ Företagsnytt ■ Produktnytt ■ Företagsnytt ■ Produktnytt ■ Företagsnytt ■ Produktnytt

Svenningsens stärker sina positioner

Från 1 mars är Svenningsens delägare i AB Bepps som finns i Lund och Sjöbo. AB Bepps blir ett dotterbolag till Svenningsens Maskin AB som har sitt huvudkontor i Skänninge.

- Svenningsens Maskin har sedan tidigare anläggningar i Stockholm och Göteborg och har länge haft en önskan att bli starkare i Skåne och runt Malmö, Sveriges tredje största stad. Vi är övertygade om att detta till hälftenägarskap är en lyckad strategi för att gemensamt nå detta mål. Bepps har ett mycket bra rykte och ett mycket positivt driv i företaget. De är dessutom kända för sin stora kompetens och sin höga servicenivå, vilket är mycket viktigt för oss, säger Lasse

Öberg, vd för Svenningsens Maskin.

Bepps kommer att bli återförsäljare i södra Skåne av maskiner som Kubota gräsklippare och traktorer, Holder redskapsbärare och Melex elbilsprogram.

- Bepps har sedan sin blygsamma start i samband med höststormen 1967 alltid byggt sin framgång på service och kompetens. Detta har tydligt speglats i vårt sortiment och hos våra medarbetare. När vi tog över Bepps 2006 börja-

de vi att styra mot att vara en komplett leverantör mot alla som sköter och bygger vår gemensamma utemiljö, säger Kai Stridh, vd för Bepps och tillägger:

- Vår strävan var att finna leverantörer med ett synsätt som överensstämde med vårt och som dessutom hade produkter i vårt fokusområde, därför blev vi helt tillfredsställda med Svenningsens intåg i våra lokaler. Våra nya produkter Holder och Kubota har tillåtit oss att knyta en rad kompetenta och erfarna medarbetare med stor vana från respektive leverantör till oss. I våra välutrustade och rymliga verkstäder arbetar nu personal med över 60 års samlad erfarenhet från Holder red-

ABM MASKINER

Campagnola proffsverktyg

Campagnolas batteridrivna sekator kännetecknas av sin fantastiska styrka och uthållighet. Spara på hand och arm, undvik förslitningsskador!

Campagnolas batteridrivna kedjesåg på stång. Används i skogen, fruktodlingar, kyrkor, kommuner, etc.

Finns i Hand & Stångmodell: 170 cm, 140-200 cm och 180-240 cm.

Stångsåg

Sekator

NYHETER!

PONY **PUMA** Handsåg

MASTIFF

Kontakta ABM: 044-91032
info@abmmaskiner.se
www.abmmaskiner.se

skapsbärare, Kubota kompakttraktorer och Melex elbilar.

Cub Cadet®

cubcadet.se

NYHET

54.990:-

43.992:- exkl. moms

Z-Force 48 S

122 cm klippbredd med ett helsvetsat stålklippdäck, Kawasaki 22 Hk 2-cyl. motor och dubbel hydrostatisk drivning. Sidoutkast. Mulch som tillbehör. Noll i svängradie genom den unika Syncro Steer teknologin.

cubcadet.se

När kvalitet och resultat räknas...!

Turbinblåsar - Buffalo Turbine är kapacitet med låg ljudnivå.
Vi erbjuder Nordens bredaste sortiment, PTO, hydrauldrift, 13-40 hk.

Greenvältar

- Tru-Turf's 3-delade vältenheter.
En ny flexad drivrulle med nytt mönster för maximal dragförmåga i alla väderförhållanden.
Bensin eller 48-volt.
Tru-Turf är den enda licensierade välten på PGA Touren

Luftare - Carrier Turf's unika luftare kan utrustas med knivar, solida pinnar/hålpipor, PS 200 sålåda och borste
Bredd 175 cm/225 cm och med ett max djup 15 cm.
Arbets hastighet 8-12 km/h

Dressare - Dakota erbjuder ett brett sortiment av dressare och materialhanterare anpassade för just Erat behov.
Från 750 - 3800 liter, 48-volt eller hydrauldrift.

GOLF & TURF AB

www.golfoturf.se - Tele: 08-590 827 20 - info@golfoturf.se

ÅSTORP, ESLÖV & GETINGE

Gunnar Nilsson Maskin AB
gunnarnilssonmaskin.se

JÖNKÖPING

Nyströms Maskin AB
nystromsmaskin.se

KUNGÄLV

Gillholms Maskiner AB
gillholms.se

KARLSTAD, DINGLE & KUMLA

Värm-Dal & Traktorservice AB
varmdal.com

KALMAR & VÄXJÖ

Svenssons Motorverkstad AB
svenssons-motor.auderis.se

SKÖVDE

Gunnars Maskiner AB
gunnarsmaskiner.jd-sales.se

TOMELILLA

OP maskiner syd AB
opsyd.jd-sales.se

LULEÅ, SKELLEFTEÅ & UMEÅ

Norrmaskiner AB
norrmaskiner.se

RANGER

“Jag har fått en ny bästa vän”

– säger entreprenören Göran Mattsson med ett leende.

Mattsson Traktor har verkat inom entreprenad i mer än 40 år och har idag 30 anställda. De verkar inom väg, linjejobb, olika former av grävjobb, dränering, kabelläggning mm. Med detta breda spektrum av olika arbetsformer krävs en stor maskinpark. Idag har Mattsson Traktor grävmaskiner, traktorgrävare, flertalet lastbilar och andra typer av fordon för att anpassa verksamheten.

Trots stora investeringar av olika typer av maskiner kände Göran att något saknades. Helt enkelt en lätt och smidig maskin som tar sig fram både på väg och i svår terräng med goda lastmöjligheter. Svaret på hans dilemma blev en Polaris Ranger Diesel.

– Jag har äntligen hittat en maskin som jag enkelt kliver ur och i, jag slänger på det jag behöver transportera på flaket det kan vara allt från svetsen, elverket, arbetsmaterial, verktygslådan och det mest praktiska av allt så åker det enkelt med ett fat med diesel. Då vi använder diesel i alla våra maskiner är det oerhört praktiskt att Polaris har en diesel i sitt modellprogram. Vi har även en Sportman 6X6 sedan ett par år och där har vi tankat fel bränsle några gånger säger Göran och skrattar. Sexhjulingen har varit jättebra men Rangern är mer lättkörd och jag har större användningsområden för den.

Vill du veta mer om vad en Polaris Ranger skulle kunna göra i din verksamhet? Ta kontakt med ditt närmaste Ranger Center.

“Då vi använder diesel i alla våra maskiner är det oerhört praktiskt att Polaris har en diesel i sitt modellprogram.”

RANGER DIESEL HD
EU-TRAKTOR 159 900,- (199 875,- inkl moms)

WWW.POLARISSVERIGE.COM • FACEBOOK.COM/POLARISSWEDEN

Produktnytt ■ Företagsnytt ■ Produktnytt ■ Företagsnytt ■ Produktnytt ■ Företagsnytt ■ Produktnytt ■ Företagsnytt ■ Produktnytt

Klippo Excellent SE med elstart

Klippos nyhet Excellent SE är mulcherklipparen försedd med elstart och Klippos unika framhjulsdraft. Vrid på nyckeln vid handtaget och klipparen är igång.

En av marknadens storsäljande mulcherklippare är Klippo Excellent. Nu utökas den populära Excellent-serien med en modell som har elstart – Excellent SE. Den är ännu smidigare att använda tack vare den enkla starten samt Klippos unika framhjulsdraft. Det handlar helt enkelt om att vrida på nyckeln vid handtaget och maskinen är igång.

Excellent SE med elstart har inget vanligt gasreglage utan är försedd med autochoke som standard, vilket gör att man slipper att choka manuellt. Varvtalet är förinställt på 2 900 rpm

och är det ultimata varvtalet för att maskinen ska få bästa prestanda.

Klippos gräsklippare är kända för sin gedigna kvalitet och slitstyrka och så har det varit ända sedan företaget startade 1954. Vid utvecklingen av nya produkter tänker Klippo självklart också in praktiska detaljer. Som ett resultat av det är exempelvis kåpan på Excellent SE försedd med en insats som går att ta av, vilket då gör det ännu enklare att klippa högt eller kraftigt gräs.

När man använder en mulchermaskin klipper kniven som

sitter under kåpan i flera olika nivåer medan den roterar. Grässtråna blir då finfördelade

och sprids ner i gräsmattan där de blir till extra gödning för gräset.

Vilken Toro passar din grönyta?

Styrka, prestanda, kvalitet och klippresultat kommer du att erhålla oavsett vilken Toro-klippare du väljer. Det som däremot är svårt att välja är vilken maskin som passar bäst för just din grönyta. Tag därför kontakt med våra kunniga direktsäljare eller återförsäljare, så hjälper de dig att hitta rätt klippare. Varmt välkommen och trevlig vår!

NYHET!

Toro Timemaster 76
Ny gåbakomklippare med dubbla knivblad.
Klippbredd: 76 cm

Toro Groundsmaster 7200/7210-D
Välj mellan sidoutkast eller recycler.
Klippbredd: 152, 183 cm

Toro Groundsmaster 5900/5910-D
Välj mellan ROPS eller ergonomisk förarhytt med AC.
Klippbredd: Hela 488 cm

Toro Groundsmaster 4000-D
Välj mellan ROPS eller bekväm förarhytt med AC.
Klippbredd: 335 cm

NYHET!

Toro Groundsmaster 360-D
Välj mellan ROPS eller praktisk hytt med AC.
Nu med 250 cm klippdäck!
Klippbredd: 183 cm, 250 cm

Toro Groundsmaster 3400-D
Välj mellan ROPS eller demonterbar, bekväm hytt med AC.
Klippbredd: 157, 183 cm

Toro marknadsförs och säljs av Hako Ground & Garden AB. Tel 035-10 00 00. www.hako.se

MASKINÅTERFÖRSÄLJARE

Floby Axima i Floby AB 0515-421 80
Färjestaden MaskinGruppen AB 0485-50 35 00
Falkenberg MaskinGruppen AB 0346-71 54 00
Göteborg Västerservice Tractor AB 031-54 04 35
Jönköping Axima i Jönköping AB 036-30 82 72
Karlstad Maskin Väst AB 054-80 83 80
Kumla Hako Ground & Garden AB 035-10 00 00

Malmö Hako Ground & Garden AB 035-10 00 00
Skellefteå Utterströms Maskin & Fritid AB 0910-155 80
Stockholm Hako Ground & Garden AB 035-10 00 00
Västerås Hako Ground & Garden AB 035-10 00 00
Växjö Sundahls Maskinaffär AB 0470-74 40 00
Ängelholm MaskinGruppen AB 0431-41 56 00

BESÖK OSS ÄVEN
DEN 22-24 MAJ PÅ:

MASKINEXPO

TORO.

Count on it.

Hur underhåller man golfbanan under för- och eftersäsong?

I den ökade konkurrensen om golfspelarna ställs krav på bättre kvalitet på våra banor och förlängd spelsäsong. Det sätter press på golfanläggningarna att förädla sina spelytor under säsong men också att arbeta på rätt sätt före och efter säsongen för att banan skall nå optimal kvalitet.

Banan är utan tvekan golfklubbens viktigaste enkilda del. Vanligtvis kostar det mellan en och en halv och fyra miljoner kronor om året att sköta en 18-håls golfbana.

Att summan varierar så mycket beror i första hand på två faktorer: banans läge och klubbens målsättning med banan. Det är dyrare att sköta en bana i Sydsverige med cirka 40 veckors spelsäsong än en bana i Norrland med 20 veckors spelsäsong. Det skiljer även på storstad och landsortsbana.

Utvärdering

Annat som kan påverka kostnaderna är banans layout, jordmån, konstruktion och grässorter.

- Likaså kan en bana som ofta står värd för stora tävlingar dra på sig högre kostnader, med de höga krav på finish som då ställs. Skötseln av banan är också den tyngsta posten i klubbens ekonomi och omfattar cirka 50-65 procent av de totala kostnaderna, säger Håkan Stålbros på Svenska Golf förbundet och fortsätter:

- Därför är det viktigt att utvärdera den gångna säsongen och se om det ska göras något annorlunda i skötselplanen.

Frågor och åtgärder

En av de viktigaste frågorna är klubbens mål och ambitionsnivå med banan.

Vilken kvalitet ska det vara på greener, fairways, bunkrar

och klubbhusområde? Vad ska prioriteras? Hur ska bemaningen se ut? Hur är maskinparkens kondition? Vilka förbättringar på banan i form av banombyggnad, ny bevattning, trädplanteringar med mera finns det ekonomi till?

Därefter måste kanske några åtgärder göras, exempelvis fortsatt mekanisering, förbättrad maskinvård för att öka livslängden, kontrollera klipplinjer och ytor, se över skötselrutiner och inköpsrutiner, se hur stor energiåtgången är i lokalerna samt gödsla och vattna behovsanpassat. Att dra ner gödsling och bevattning behöver inte innebära försämring av bankvalitet.

- En annan sak som är viktig och som påverkar kostnadsbil-

den positivt är kompetent personal. Kontinuerlig utbildning är därför att rekommendera. Behöver man gå längre får man överväga en sänkt ambitionsnivå eller att anlita klubbens medlemmar för olika enklare ar-

Vanliga arbeten inför säsongen är att bygga och underhålla transportvägar, komplettera dränering, bygga eller reparera gångbroar för spelare, röja skogen som tillhör anläggningen, underhålla klubbhus, ekonomilokaler och tillfartsvägar.

betsuppgifter. Det finns ett fåtal klubbar som gör det senare redan i dag, säger Håkan.

Inför säsongen

Vad som sker under vinter och tidig vår kan vara mycket varierande beroende på klubbens läge och resurser. Alla klubbar har inte heller helårsanställd personal.

- Den dominerande uppgiften är tillsyn och större reparationer av alla maskiner, något som ofta inte hinns med under växtsäsongen. Därtill tillkommer inköp av gödsel, dressgoods, gräsfrö, drivmedel och övrig banutrustning, säger Håkan.

Övriga arbeten som kan tillkomma är att bygga och underhålla transportvägar, komplettera dränering, bygga eller reparera gångbroar för spelare, röja skogen som tillhör anläggningen, underhålla klubbhus, ekonomilokaler och tillfartsvägar.

Andra förberedelser

Veckorna före banöppning behöver de känsligaste områdena, greener och tees, prepareras innan det är dags för klippning och spel. De ska vertikalskäras

och gödglas, vid behov även hjälpsås och bevattnas.

- Har greenerna klarat vintern utan svampangrepp eller isbränna blir säsongstarten lättare än om man måste vidta omfattande renoveringsarbeten med bland annat hjälpsådd. Många banor arbetar även med vårtäckningsdukar för att höja marktemperaturen och därigenom påskynda de markbiologiska processerna. Då får vi en green som kan öppnas med bättre kvalitet, förklarar Håkan.

Bevattningsanläggningen behöver provköras inför varje ny säsong. Spridarna måste ibland justeras efter vinterns framfart, eftersom tjälen ofta ändrar deras läge. Dessutom ska hela banan, inte bara tees och greener, gödglas lätt och bunkrarna göras i ordning.

Till sist är det dags att utrusta banan igen. Flaggor, markeringspinnar, teeskyltar, soffor, papperskorgar och så vidare ska tillbaka ut på sina platser.

Frivilliga insatser

För många klubbar är de frivilliga insatserna helt avgörande för att banan ska kunna öppnas ti-

digt på säsongen. Vilket arbete och hur mycket som medlemmarna utför beror på klubbens resurser och målsättning. Allmänt sett finns det flera arbetsuppgifter som med fördel kan ingå i en vårstädning. Till exempel att kratta löv, bränna ris och skära bunkrar.

- För många klubbar har det varit en nödvändighet att kunna lita på entusiastiska medlemmar när det gäller buskröjning

och stenplockning. I sådana klubbar har det blivit en tradition med arbetsdagar på klubben där man efter arbetets slut anordnar en tävling med till exempel korvgrillning, inflikar Håkan. De här dagarna brukar höra till de allra trevligaste på klubben!

Rätt tid att öppna

Efter en lång vinter brinner alla av iver att få börja säsong-▶▶▶

Banan måste utrustas igen. Flaggor, markeringspinnar, teeskyftar, soffor, papperskorgar och så vidare ska tillbaka ut på sina platser.

►►► en. Öppningsdagen kan variera upp till tre fyra veckor på en och samma bana. En bana i Mellansverige som ena året kan öppna den första april kanske inte kan öppna samtliga gre-

ner förrän den första maj året därpå.

- Alla vet vi att våren kommer olika tidigt. Men det är också avgörande om banan har övervintrat utan skador eller

inte, om greenerna ligger i nord- eller sydläge och hur lokalklimatet på banan ser ut. Någon allmängiltig regel för när greenerna kan öppnas finns inte. Ibland brukar man säga att de

måste ha klippts minst en till två gånger men det håller inte alltid. Inte heller räcker det att säga att greenerna ska vara gröna innan de kan öppnas, avslutar Håkan. ■

Melex 3-serie

Arbetsfordon byggt för tuff användning!

Titta in på vår hemsida **nomaco.se**,
för att hitta din närmaste återförsäljare.

Nomaco - lite bättre el-bilar!

NOMACO

El-bilar för en ny tid!

035-152670 . www.nomaco.se
Ingår i Svenningsensgruppen

VENTRAC AWD

35 olika
tillbehör/
redskap

**En kvalitets-
maskin med
tillbehör
för alla
årstider!**

***Tidig vår i år
- var förberedd!***

För dig med krav
ÅRET RUNT

För mer info www.lapab.com

LAPAB

LAPAB Maskin AB
Box 46 • 734 22 Hallstahammar
Tel 0220-225 60 • Fax 0220-225 65
info@lapab.com • www.lapab.com

Bio Kombi Långtidsverkande organisk växtnäring

Till fotboll, fairway och parkytor

- Bio Kombi Proline 12-2-6+Fe
- Bio Kombi Proline K-Special
- Bio Kombi Park 7-2-7 (helorganisk)

Till greener och tee

- Bio Kombi Green K-Special

Vid frågor och
beställning
ring oss!
020-717171

www.weibullshorto.se

OGRÄSFRITT

Med hjulhackan behöver man inte skämmas
för att man skriker av lycka medan man arbetar.

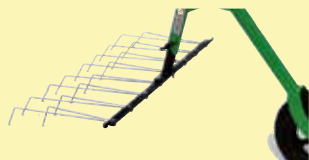

Hjulhackan
är fortfarande världens
bästa handredskap för
att skyffla grusgångar
och för kantskäring.

- Enkel
- Effektiv
- Ergonomisk

NYHET 2014
För grönsaksodlingen
och grusgångar.

Ogräsharv
30cm /60cm /90cm bred

Dimonlyften!

Fantastiskt hjälpmedel för häckklippning
och trimmerkörning.

Avlastar:

- Armar
- Rygg
- Axlar
- Jobba minst dubbelt så snabbt!

Elskatör för proffs.

ArviPo

Svea Redskap AB
Tel 0174 40076

Se våra videofilmer
www.svearedskap.se

KLIPPO PRO 21 SH

Klippbredd 53 cm.

Proffsmaskin med framhjulsdraft

Motor från Honda.

Rek. pris (inkl moms) **9 800:-**

60 år i samhällets tjänst

Får man guldklocka då?

På Klippo nöjer vi oss med att konstatera att våra klippare nu under 60 år varit pålitliga partners till alla som har gräsklippning som en del av sitt jobb.

Inte så konstigt egentligen - Klippo är en hårding som tycker om att jobba dag efter dag, år efter år. Så är det något vi ska fira när vi nu fyller 60 år så är det att vi haft detta stora förtroende under så många år.

Vi ses där det finns gräs att klippa.

KLIPPO®

klippo.se

Claes-Anders Malmberg
är organisations- och
grönnytekonsult. Se mer
på www.acama.se

Fast eller rör(l)igt

"Kalkylering" anses inte vara ett roligt ämne utan snarare ett ganska tråkigt och jobbigt sådant. Många verksamhetsansvariga hos kommuner och entreprenörer tycker att kalkylering inte bara är torrt utan även riskfyllt och svårbedömt.

Det är alltså inte ett ämne som kommer högt upp på popularitetslistan bland trevliga arbetsuppgifter.

I grunden har vi två sätt att räkna: fullkostnadskalkyl eller täckningsbidragskalkyl. I de flesta kommuner är det just fullkostnadskalkylen som gäller.

Direkta arbetskostnader, direkta maskinkostnader, direkta materialkostnader, direkta kostnader för underentreprenörer etc. leder till en direkt produktionskostnad. På denna slår man sedan på kostnaderna för overhead och risk/oförutsett och så har man sig ett

kalkylpris. Genast uppstår förstås problemet att alla arbeten blir lika dyra, överallt och under hela året. Alla kunder får förstås också samma pris. Det är ju inte kopplat till marknadsprissättning.

Vi har helt enkelt bara ett grundpris för arbete oavsett om det är ogrärensning, häckklippning, plantering, trädbeskärning eller annat arbete som utförs så länge arbetskostnaden är densamma. Fast marknaden är beredd att betala olika mycket för olika typer av arbeten. Och vissa kunder är mer lönsamma och betalningsvilliga än andra.

Tar man istället de rörliga kostnaderna för fältarbete,

bränsle, olja, smörjning, tvätt, reparationer etc. på maskiner och fordon och lägger till materialkostnader m. m. så att man vet vad det kostar att utföra ett visst projekt och sedan drar denna rörliga kostnad från det man totalt får in på jobbet, så blir det som är över ett täckningsbidrag.

Många gånger har man en hög andel fasta kostnader för att överhuvudtaget kunna bedriva sin verksamhet. I vinterväghållning är det till exempel personal, maskiner och fordon som ska hållas i beredskap och utan att det blir plogat eller sandat en enda timme ute på vägarna så kanske 25-30 procent av hela vinterväghållnings-

"Så se upp med att ha för mycket fasta kostnader och lär dig vad de rörliga kostnaderna uppgår till."

kostnaden är låst i dessa projektanknutna men ändå fasta kostnader.

Slår vi dessutom på vad overheaden för administration, lokaler, försäkringar, skatter och andra fasta kostnader i genomsnitt uppgår till så är det uppåt hälften av hela vinterväghållningskostnaden som är nödvändiga förutsättningar för att överhuvudtaget kunna producera arbetet men som inte genererar direkta arbetstimmar i snöplogning och halkbekämpning.

Men hallå? Får det verkligen vara på detta viset? Jodå, så är det. För att kunna bedriva verksamheten måste vi ha en fast grund att stå på, men den får inte bli så tung att vi inte kan vara flexibla och anpassa oss till förändrade marknadsförutsättningar eller ändringar i politiska beslut.

Så se upp med att ha för mycket fasta kostnader och lär dig vad de rörliga kostnaderna uppgår till.

Kalkylering har många dimensioner i sig. Detta var bara en. Men det förklarar lite varför så många idag försöker minska de fasta kostnaderna genom att inte bara använda egna resurser utan mer och mer kopplar in bemanningsföretag, underentreprenörer etc.

I en tid av osäkerhet och pressade marknadspriser vågar ingen ha en överbyggnad som är för stor. Samtidigt är det svårt att driva en verksamhet som svajar hela tiden. För en god framförhållning, effektiv resursplanering och en god arbetsmiljö kräver att vi hittar en balans mellan det rörliga och det fasta. ■

**Fasta eller rörliga pengar?
Det är en knepig fråga.**

K-FLEX
VÄXLARVAGNSSYSTEM

Störst utbud i Sverige!

VAGNAR FÖR ALLA BEHOV!

**DET KOMPLETTA VAGNSPROGRAMMET FÖR
SKOLOR, FLYGPLATSER, ENTREPRENAD,
FASTIGHETSFÖRVALTNING, KYRKOÅRDAR,
GOLFBANOR, KOMMUNER.**

Vi använder motorer från

VANGUARD
COMMERCIAL POWER
BRIGGS & STRATTON

K-VAGNEN
VAGNSTEKNIK AB

Munkahus industriområde, 374 31 Karlshamn

Tel 0454-841 64, Fax 0454-841 72

info@k-vagnen.com, www.k-vagnen.com

Tredje säsongen för robotklippning

För två år sedan investerade Tidaholms GiFF i tre robotklippare för fotbollsplanerna på stadens idrottsplats. Det beslutet har personalen inte behövt ångra.

- Med två säsongers erfarenhet i ryggen kan vi säga att vi är helnöjda, berättar Sven Andersson planskötare och vaktmästare på idrottsplatsen. Förr var vi upptagna tre dagar i veckan med våra åkklippare som störde de intillboende med både avgaser och buller. Numera får vi tid över för mycket annat som tidigare blev eftersatt. Till exempel målning och snickeri.

De tre robotklipparna sköter sig helt själva och klipper planen mestadels nattetid. De är nästan helt ljudlösa. Kommunens hälsoskyddsinspektörer fick knappt något utslag på sina mätare när de skulle kolla bullernivån.

- Ingen enda av våra grannar har klagat sedan vi bytte från

konventionella åkgräsklippare till robotar, säger Sven. Inte ens de som bor i det närmaste huset, bara 25 meter från gräsplanen. Där uppmättes en ljudnivå kring låga 43 decibel utomhus, när roboten var som närmast!

Varje robot programmeras individuellt så att klippningen sker på förinställda tider. När fotbollsspelarna kommer till sina träningspass är därför planen nyklippta och fina, medan robotarna av egen kraft återvänt till sina laddningsstationer, i väntan på nästa arbetspass.

- Det här systemet sparar inte bara enormt mycket arbete, utan också pengar, säger Sven Andersson. Alla vet hur mycket dieseln kostar idag, och det blir inga småsummor på en säsong.

Det enda problem som Sven och hans medarbetare hittat är att robotarna lyfter vid ojämnheter som uppkommit i samband med hård användning.

- Därför måste vi välta planerna med jämna mellanrum,

så att gräsytorerna blir så plana som möjligt. Annars kan klippresultatet bli ojämnt. Men annars fungerar våra robotar väldigt bra. Vi kan utan vidare rekommendera de här klipparna, berömmar Sven Andersson.

Planskötarna på Tidaholms idrottsplats är mycket nöjda med sina robotklippare, som sparar både tid och pengar. Robotarna går nu in på sin tredje säsong.

Kubota®

SKL **Kommentus** Inköpscentral
ETT FÖRETAG INOM SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Nu är Kubotas nya F-serie här!

Kontakta din återförsäljare för mer info.

SVENNINGSENS Telefon: 013-253600 • Se våra återförsäljare på svenningsens.se

Husqvarna

Ett batteri passar alla.

Husqvarna Pro Battery Series består av kraftfull och lätt utrustning för professionell användning. Nästan ljudlös. Inga avgaser, inget underhåll. Sladdlös eller med backpackbatteri? Du bestämmer!

HUSQVARNA PRO BATTERY SERIES
Laddade för proffs

husqvarna.se/probattery

Tool-Trac

Klipper upp till 2500 mm

Tornado 400

Lyfthöjd 2500 mm

Timan Tool-Trac är danskproducerad och marknadens mest flexibla redskapsbärare i klassen 37 - 45 hk...

Återförsäljare:

Bjäre Maskin AB
260 91 Forslöv
Tel: 0431 45 08 20
www.bjaremaskin.se

LHS Maskiner AB
857 53 Sundsvall
Tel: 060 57 72 20
www.lhsmaskiner.se

Pamo Maskiner AB
231 62 Trelleborg
213 75 Malmö
Tel: 041 012 213
www.pamomaskiner.se

Västervärd Service Tractor AB
417 49 Göteborg
Tel: 031 54 04 35
www.vastervardservicetractor.se

AXIMA
Tidqvist Maskin AB
464 92 Mellerud
521 08 Floby
467 21 Grästorp
553 03 Jönköping
442 40 Kungälv
531 02 Lidköping
455 95 Munkedal
541 34 Skövde
Tel: 070 51 421 92
www.axima.se

Traktor Centralen AB
745 22 Enköping
733 22 Sala
792 36 Mora
783 93 Stora Skedvi
812 30 Storvik
Tlf: 029 03 17 85
www.traktorcentralen.se

TIMAN
www.timan.dk

Allt inom bevattning

Fasta och mobila
bevattningsanläggningar
för alla grönytor

ÖSTORPS BEVATTNING AB

ostorpsbevattning.se
0430-123 85

Hunter®

HBA Rullflak – för omväxlings skull!

Växlarvagnar med nyttolast 1000-5000 kg

Starka smidiga midjestyrd lastmaskiner för åretrunkrav med och utan hytt återförsäljes direkt från fabrik i Tyskland. Vikt från 1320-6280 kg, 27-100 hk.

Växlarbyggnation
inkl. flak till alla
fabrikat av bilsläp
med totalvikt
1000-3500 kg

Vi bygger växlar till Toro Workman,
John Deere Pro Gator 2030 samt
olika fabrikat av pick up-bilar

3-vägstippade std. vagnar
800-4000 kg nyttolast

HBA Maskiner
Karlskrona
0455-299 90
SE & KÖP:
www.hba.se

Växlarbyggnation inkl. flak till
alla fabrikat av transportfordon
2700-8000 kg totalvikt

**Boka in en
demo idag!**

Ekonomisk användning året runt.

Den nya generationen redskapsbärare från Kärcher Belos är här. TransPro 5080 är redskapsbäraren för professionella användare med höga krav på komfort och prestanda året om. Med ett brett urval av redskap borgar vår nya klassledare för många effektivt utnyttjade arbetsdagar med låga timkostnader. Med ett rikstäckande servicenät får du samtidigt en pålitlig helhetslösning utan onödiga driftstopp.

Kontakta din återförsäljare för mer information: **ALVESTA** Såg & Maskinservice **FALKENBERG** Maskingruppen **FALUN** PT:s Motor AB
HÖÖR ELLBE Motortjänst **JÖNKÖPING** Mek & Maskin Markvårdsmaskiner, **KALMAR** Trädgårdsliv **KARLSKRONA** HBA Maskiner **KARLSTAD** KTT Motor
KINNA Parkmaskiner i Kinna **KUNGÄLV** Markvårdsmaskiner Väst **MJÖLBY** Markvårdsmaskiner Öst **SVEDALA** KS Maskiner **TÄBY** LMK Markvårdsmaskiner
VIMMERBY Mek & Maskin Markvårdsmaskiner **VISBY** Visby Bil & Maskin **VÄSTERÅS** Svanå Maskiner **ÄNGELHOLM** Maskingruppen

Kärcher Group

Tagenevägen 31
425 02 Hisings Kärra
Telefon 031-57 73 07
info@karcher.se

Slår arbetsredskap med eldrift ut bensindrifft?

Stångsågar, häcksaxar, lövblåsar med flera handredskap för professionellt bruk har av tradition alltid varit bensindrivna. På senare år har redskap med batteridrft blivit ett alternativ. Men kan dessa uppstickare verkligen konkurrera med de beprövade?

I ett par nummer framöver ska vi undersöka den saken. Först ut är det franska märket Pellenc, som på kort tid vuxit starkt på den svenska marknaden

Vi börjar på Lidingö kyrkogård, vackert belägen vid Kyrkvikens glittrande vågor. Där jobbar Sajje Palmgren, arbetsledare med drygt 20 år bakom sig i branschen.

– Förr tyckte jag precis som alla andra att elverktyg var inget att ha. Men när Willecenter kom hit med sina nya produkter

från Pellenc var intresset redan väckt, eftersom vi köpt in några elsekatörer. Dessutom hade vi fullt förtroende för Willecenter sedan vi också köpt en Etesia-klippare av dem, och var mycket nöjda.

Så snart Sajje och hans personal fått testa de nya elredskapen ändrades attityderna radikalt. Ett och ett halvt år efter det första inköpet förfogar den nio man starka personalen, plus ett antal säsonganställda, numera över både häcksaxar, sekato-

rer, stångsågar och lövblås med eldrift.

– Vi ser fram emot fler nyheter som kan anslutas till de ryggburna batterierna, säger Sajje. Till exempel gågräsklippare. Vi har en hel del trånga passager och ytor som vi putsar med bensindrivna klippare idag. Totalt har vi elva hektar att klippa...

Enbart fördelar

Eldrivna redskap har enbart fördelar. Det tycker Blanka Jär-

Världsledande teknik

Pellenc är världsledande vad gäller utvecklandet av batterier för drift av elverktyg. Pellencs batterier arbetar med en högre spänning, 43,2 volt. Andra märken på marknaden använder sig av batterier på 36 V. Det betyder bland annat högre effekt och lägre vikt. Pellenc har ett flertal patent på många tekniskt avancerade och säkrare lösningar. Till exempel färre kablar, konstruktion som eliminerar behovet av fläktskyllning, skyddat kretskort med mera.

sjö, som jobbat på kyrkogårdsförvaltningen i Lidingö i tio år.

– Vi är helnöjda, säger hon. Den låga vikten jämfört med

Även sekatören är lätt att jobba med, inte minst tack vare batteripaken som bärs på ryggen, tycker Sajje Palmgren.

Med elektrisk häcksax går arbetet som en dans, tycker Blanka Järsjö på Lidingö Kyrkogård.

Den eldrivna trimmern är lätt att jobba med kring gravstenar och rabatter.

Lövblåsen gör det enkelt att hålla rent på gångstråken.

Sekatörerna är väldigt smidiga att jobba med, konstaterade Johanna Fransson, arbetsledare på AB Idrotts- och Trädgårdsanläggningar, efter att ha testat flera modeller.

bensindrivna redskap underlättar, inte minst för oss tjejer. Och vi slipper både buller och avgaser, samtidigt som vibrationerna blir betydligt lägre.

Numera ingår elredskap i miljöpolicyen på Lidingö kyrkogård.

- Vi är glada över att ha en

chef som tänker i nya banor och satsar på arbetsmiljön för oss anställda, säger Blanka.

Den satsningen gäller också personalutrymmen och verkstad, som nu är under ombyggnad. Bland annat tillkommer fler laddstationer för batterier-

na. Förutom bättre omklädningsrum med mera.

Bättre arbetsmiljö

Arbetsrotation är en annan åtgärd som betytt mycket för personalen.

- Förr jobbade vi med sam-

ma moment i flera dagar i sträck, berättar Sajje. Det medförde stora risker för belastningsskador, något som jag själv drabbats av. Nu cirkulerar vi mellan olika arbetsuppgifter. Både roligare och mer omväxlande.▶▶▶

Johanna blev helfrälst när hon testade den eldrivna kultivatoren. Nu blir det rena julafton att rensa ogräs, var hennes kommentar. En sån här ska jag ha!

►►► En annan fördel som eldriften ger är kostnadsbesparingen för bränsle och underhåll.

– Vi räknar med att en batteripak sparas 75 000 kronor under sin livslängd, jämfört med bensindrift, uppger Gaetan Boyer på Stads & Parkprodukter som är generalagent i Sverige för Pellenc. Dessutom slipper man släpa på den vikt som bränslet medför. Och batterierna är underhållsfria!

Vilken skillnad!

I ett bostadsområde i Hässelby hittar vi Johanna Fransson, anställd av AB Idrotts- och Trädgårdsanläggningar som personalsvarig för skötseln av den yttre miljön åt ett antal bostadsrättsföreningar. Efter flera år i yrket hade hon fått vibrations-skador i händerna av de bensindrivna redskapen. Ett annat tungt argument för att byta till el var störningarna på omgivningen. Buller och avgaser in på husknutarna upplevdes som mycket irriterande.

– Först testade jag med vibrationsdämpande handskar, men

de var nästan omöjliga att jobba med, berättar hon. Men sedan fick jag en eldriven häcksax. Och vilken skillnad!

Sedan dess är Johanna hel-såld på eldrift.

– Med batteripaketet på ryggen väger ju redskapet nästan ingenting och är väldigt lättmanövrerat, säger hon. Det passar perfekt i trånga miljöer, mellan bilar och intill husväggar.

Förutom elektrisk häcksax förfogar Johanna också över en eldriven lövblås.

– Perfekt för städning kring trappstenar och grusgångar, säger hon.

Förr blev hon alldeles tung i huvudet av buller och avgaser. De problemen hör numera till historien.

– Nu kan jag njuta av de friska dofterna från nyklippta träd och buskar medan jag jobbar, berättar hon. Och den låga ljudnivån uppskattas inte bara av mig, utan också av dem som bor här. Jag vill ha fler eldrivna redskap! Stängsåg, sekator och kultivator står överst på min önskelista! ■

Vilken välbalanserad och lättarbetad trimmer, tyckte Johanna, medan Gaetan Boyer från Stads & Parkprodukter och Christopher från Willecenter beskådar hennes arbetsinsatser.

Roligt och lättsålt!

Det omdömet kommer från Christopher Ehnemark på Willecenter i Stockholm, en av Pellencs återförsäljare i Sverige. Han anställdes för ett halvår sedan som en direkt följd av en stark uppgång i försäljningen av Etesia och Pellenc.

Christopher, som har huvudansvaret för Willecenters försäljning av dessa båda märken, tillbringar större delen av sin arbetstid ute hos olika kunder i Stockholmsregionen.

– Det är enklare att komma ut till kunden och demonstrera direkt på plats, säger han. Åtta av tio köper direkt, så bra är de här arbetsredskapen!

Christopher har märkt en stigande efterfrågan sedan han anställdes för den här specialuppgiften på Willecenter.

– Ryktet sprider sig i takt med att vi får allt fler nöjda användare, säger han. Det är inte enbart yrkesfolk från park, kyrka, fastighet och golf som har fått upp ögonen för eldriftens fördelar. Utan också många privatpersoner med stora tomter att sköta.

Christopher tycker det är roligt att jobba med produkter som ligger i tiden – och i framtiden.

– Bensindrift är nog snart ett minne blott, säger han. Och nya spännande verktyg är på gång. Utvecklingen går snabbt på det här området och vi gör en insats för såväl miljö som arbetsmiljö.

Efterfrågan på eldrivna verktyg stiger stadigt, enligt Christopher Ehnemark på Willecenter. Åtta av tio köper direkt efter demonstration och provkörning!

Med stängsågen blir trädbeskärningen en lätt match, tycker arbetsledare Sajje Palmgren.

Vi är din Grönytekontakt!

"Vi representerar John Deere grönyte på det här distriktet. Har du några frågor. Kontakta våra grönytesäljare."

**Grönyte & Golf
Västmanland & Dalarna
(Västerås)**
Johan Bengtson
070-623 63 70
johan.bengtson@biltraktor.se

**Grönyte N. Sthlm & Uppland
Golf SGA Sthlm
(Uppsala)**
Tord Janervik
072-203 35 35
tord.roberget@telia.com

**Grönyte Sörmland & Sthlm
Golf SGA Sörmland
(Stigtomta)**
Lars-Erik Karlsson
070-531 68 66
lars-erik.karlsson@biltraktor.se

Nu är vi även återförsäljare
för Redexim

REDEXIM
Breaking barriers to better turf.
www.rsdexim.com

Huvudkontor
Stigtomta
Tel: 0155-20 52 00
Fabriksvägen
611 72 STIGTOMTA

Filial
Uppsala
Tel: 018-16 17 70
Kumlagatan 10
754 54 UPPSALA

Filial
Strängnäs
Tel: 0152-303 10
Fogdö Lida Gärd
645 92 STRÄNGNÄS

Filial
Västerås
Tel: 021-10 52 50
Omformargatan 18
72137 VÄSTERÅS

Filial
Hedemora
Tel: 0225-102 74
Mässingsbo 1
776 93 HEDEMORA

Underåterförsäljare
- Vingåker: 0151-107 60
- Rimbo: 0175-722 60

Homburg Hurricane med dynamisk drivning

Homburg dynamisk drivning (HDD) är ett automatiserat slangdrivningssystem som gör det lättare att rensa dräneringar.

Homburg täckdikesspolare säkerställer optimal dränering av fält. Detta gör arbets- och fältförhållanden under såbäddsberedning lättare och odlingen blir lönsammare då grödor får bättre förutsättningar för en bra tillväxt. Homburg täckdikesspolare är skonsamma mot dräneringen eftersom de använder ett lågt tryck av endast 10 till 12 bar.

Den robusta HPE-slangen trycks in i avloppet med det specialutvecklade munstycket för att rengöra avloppet och ta bort avlagringar. Homburg Holland levererar fyra modeller över hela världen: Junior, Delta, Senior och Hurricane, som kan ut-

rustas med dynamisk slangdrivning.

Dynamic Drive är samlingsnamnet på de många funktioner som Homburg Holland har lagt till. Täckdikesspolare med dynamisk drivning gör rengöring av dränering enklare och säkrare:

1. Vid stopp. När ett stopp i dräneringen upptäcks stannar slangmatningen och maskinen fortsätter automatiskt att spola och gör därefter tre nya försök att komma förbi stoppet.

2. Elektroniskt kontrollerad hydraulisk proportionell styrning.

3. No-Stresskontroll. Ändrar hastigheten automatiskt vid

mer eller mindre motstånd. Den dynamiska drivningen beräknar det tillåtna motståndet beroende på ingångslängden av spolningsslangen.

4. Traction-kontroll (sliravkänning) innebär att slangmatningen reduceras eller stoppas när matningen går tungt. Detta förhindrar onödigt slitage på framförallt spolslangen.

5. Distanskontroll. Använda-

ren kan ange önskat ingångsavstånd. När detta avstånd uppnås matas slangens tillbaka och lindas upp på maskinen.

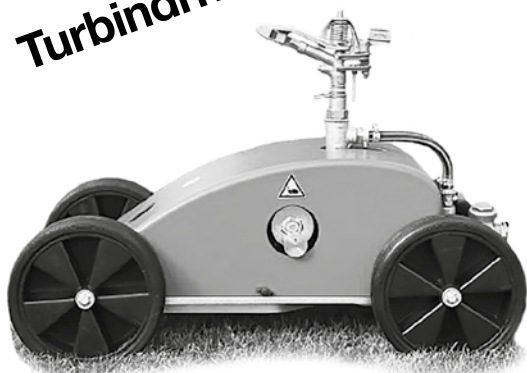
6. Auto Stop. När det förprogrammerade arbetet är utfört kommer maskinen automatiskt att stanna, vattenspolningen stängas av och maskinen signalerar.

Återförsäljare är Nordfarm Maskin.

Regn-Tåget REMO 3T

Turbindriven

- Självgående bevattningsapparat för fotbollsplaner och andra stora gräsytor
- Bevattnar upp till 40 x 140 m per uppställning
- Automatisk avstängning
- Lämplig för nattbevattning
- Mycket ekonomisk

Även fontäner

Skandinavisk Bevattning AB

Parkvägen 23 • 169 35 Solna • Tel 08-760 04 25 • fax 08-761 89 36

www.skandinaviskbevattning.se

AUTOMATBEVATTNING

Hunter®

- Ett komplett bevattningsprogram för alla slags grönytor, stora som små, med Hunters tillförlitliga kugghjulsdrivna spridare med automatik
- Hunterspridarna är extremt lättskötta med all service ovanifrån och har upp till 5 års garantitid
- Helt nytt bevattningssystem, nya spridare eller utbyte av spridare till förmånliga priser

Hög standard – lågt pris.

KOMPAKTTRAKTOR 3036E

+

305 LASTARE MED 155 CM SKOPA

=

fr **169.995** kr

INKL. MASKINFÖRSÄKRING, EXKL MOMS

GÄLLER FRAM TILL 31 JULI 2014

Vad är standard? När vi konstruerade 3036E, överskred vi gränserna för vad en standardtraktor kan vara: genom att inkludera hydrostatisk transmission, en kraftfull motor, 4-hjulsdrift och en ergonomisk förarplats. Kombinerat med frontlastare får du en imponerande kompaktraktor. Njut av den nya standarden.

Mera information får du hos www.johndeere.se

JOHN DEERE

Auktoriserade återförsäljare av John Deere Turfmaskiner:

DINGLE Värmdal & Traktorservice AB, 0524-405 01
ESLÖV Gunnar Nilsson Maskin AB, 0413-57 44 00
GETINGE Gunnar Nilsson Maskin AB, 035-18 01 26
KUNGÄLV Gillholms Maskiner AB, 0303-22 10 10
HUDIKSVALL X-maskiner AB, 0650-161 00
JORDBERGA OP maskiner syd AB, 0410-72 44 20
JÖNKÖPING Nyströms Maskin AB, 036-31 21 80
KALMAR-LÄCKEBY Svenssons Motor AB, 0480-42 97 40
KARLSTAD Värmdal & Traktorservice AB, 054-13 77 00
KRISTIANSTAD OPmaskiner AB, 044-20 76 00
KUNGLA Värmdal & Traktorservice AB, 019-58 53 00
LINKÖPING Åhmans Traktorcentrum, 013-36 77 02
LULEÅ Norrmaskiner AB, 0920-311 00
MELLERUD Värmdal & Traktorservice AB, 0530-511 85
SKELLEFTEÅ Norrmaskiner AB, 0910-58 91 00

SKÄNNINGE Åhmans Traktorcentrum, 0142-29 88 88
SKÖVDE Gunnars Maskiner AB, 0500-42 41 62
STIGTOMTA Bil & Traktorservice AB, 0155-20 52 00
SUNDSVALL X-maskiner AB, 060-52 54 85
TINGSTÅDE Agro-Maskiner, 0498-27 23 50
TOMELILLA OP maskiner syd AB, 0417-783 48
UMEÅ Norrmaskiner AB, 090-18 93 15
UPPSALA Bil & Traktorservice AB, 018-16 17 70
VARA Gunnars Maskiner AB, 0500-42 41 62
VETLANDA Åhmans Traktorcentrum AB, 0383-564 40
VÄSTERÅS Bil & Traktorservice AB, 021-10 52 50
VÄXJÖ Svenssons Motor AB, 0470-52 99 00
ÖSTERSUND X-maskiner AB, 063-308 95
ÅSARP Gunnars Maskiner AB, 0500-42 41 62
ÅSTORP Gunnar Nilsson Maskin AB, 042-509 90

JohnDeere.com

WALKER

Nyhet
2014

MTL 31

STARKARE – SNABBARE – EFFEKTIVARE

GRÖNATRENDER

En del av **Acama Konsult AB**

En av Sveriges största gröninriktade nättidningar! Månatligen skickas vårt nyhetsbrev ut till cirka 7 500 prenumeranter som är direkt kopplade till huvudsajten. Vi finns nu även som en lätthanterad mobilsajt där du kan läsa alla gröna nyheter, tips m.m. direkt i din mobil!

Vår redaktion består av:

Claes-Anders Malmberg – Acama Konsult AB

Peter Sandberg – Växtteknik AB www.vaxtteknik.se

Helena Rosenlöf – AddGreen AB www.addgren.se

Peter Jonsson – GML Sport AB www.gmlsport.se

Passa på att gilla oss på Facebook där ni kan hitta bland annat de senaste artiklarna, uppdateringar från utbildningar m.m. Vår sida har idag över 1 400 gillare!

Om du inte redan prenumererar på Gröna Trender, gå in på www.acama.se eller www.gronatrender.se och anmäl dig **GRATIS** redan idag.

POLARIS®

SPORTSMAN®

BIG BOSS

HARDEST WORKING EDITION

JUST NU

ALLT DETTA FÖR 111.900:-

Exkl moms. 139.875:- inkl moms

Sportsman 800 EFI 6x6 Forest

- + Vinsch fram (standard)
- + Vinsch bak
- + Vinschfäste bak
- + Åkerströms radiostyrning av vinsch
- + Drivaxelskydd fram
- + Drivaxelskydd Bak
- + Bukskydd
- + Slyskydd

VÄRDE TILLBEHÖR 21.000:- inkl moms

Kampanjen gäller så långt lagret räcker eller som längst till 31 maj 2014. Kan inte kombineras med andra erbjudanden.

Polaris SPORTSMAN 6x6 är **originalet** bland 6-hjulingar. En beprövad maskin med mer än 22 år på marknaden!

VÄLJ TRYGGT - VÄLJ POLARIS.

Högsta betyg för K-flex med kran

Sedan två år tillbaka har det allmännyttiga bostadsföretaget AB Sölvesborgshem hårdtestat ett koncept med flakväxlarvagn och kranvagn från Vagnsteknik i Karlshamn.

- Vi har varit delaktiga i utvecklingsprocessen av det här ekipaget och är mycket nöjda med resultatet, berättar Mats Svensson, boserviceansvarig och arbetsledare för utemiljön inom AB Sölvesborgshem.

Bostadsföretaget var en av de första kunderna när den här produkten lanserades för drygt två år sedan.

- Kombinationen av flakväxlarvagn/kranvagn har gett oss betydligt rationellare hantering och samtidigt minskat våra kostnader, fortsätter Mats. Förr fick vi köpa in olika tjänster, till exempel komposttömning. Det slipper vi nu.

Tack vare flakväxlarvagnen går det att jobba på två ställen samtidigt.

- Vi lämnar ett flak och nödvändig utrustning på ett ställe och kör sedan vidare till nästa,

berättar Jörgen Andersson, en av sex miljövärdar på Sölvesborgshem. När det första flaket är fullt, till exempel med grenar från häckklippning, kör vi tillbaka och hämtar det. Transportvägarna blir på så sätt korta och rationella.

Mångsidigt redskap

Ekipaget, som har beteckningen K-Flex FV 5000 med kran HMF 270 K, är en oerhört mångsidig kombination, enligt Mats och Jörgen.

- Vi hittar ständigt nya möjligheter och arbetsuppgifter. Nyligen upptäckte vi att det går utmärkt att knipsa bort stora överhängande trädgrenar med kranen, berättar de. I övrigt använder vi de här arbetsredskapen till transport och utläggning av sand, jord och barkmull, uppsamling av ris, röjning av sly

och stubbar, grävning, plantering av buskar uppsamling och tömning av sopsand, komposthantering, transporter av verktyg med mera med mera. Bara fantasin sätter gränserna!

- Vi har exempelvis använt ett av flaken när vi röjde ut en lägenhet, för vidare transport till tippen av det uttjänta bohaget, tillägger Mats.

Den fjärrstyrda kranen har en räckvidd på hela 5,6 meter. Fullt utdragen lyfter den 400 kilo. Den kapaciteten ökar till 790 kg på 3,1 meters arbetsavstånd från vagnen.

Kranen kan förses med flera verktyg. Bland annat jordskopa, risgrep och lyftögla.

Smidig ramstyrning

En finess som Jörgen särskilt uppskattar är vagnens hydrauliska ramstyrning.

- Det går att åla sig in baklänges i de trångaste utrymmen med hjälp av ramstyrningen. Att backa runt hörn är ingen match, säger han.

- Efter två års erfarenhet kan vi säga att ett ekipage av det här slaget är ett utomordentligt bra och rationellt hjälpmedel för ett bostadsföretag, sammanfattar Mats Svensson.

Långt samarbete

Samarbetet mellan Sölvesborgshem och Vagnsteknik har många år på nacken. Tidigare har företaget köpt in ett antal K-vagnar. Senast en högtippande av modell 2000, med K-stugen på 18 hk för lövuppsamling i Mjällbyområdet, inte långt från kommunens huvudort Sölvesborg.

Sammanlagt förvaltar kommunägda AB Sölvesborgshem cirka 1 200 bostadslägenheter och 230 lägenheter i äldreboenden. Antalet anställda för skötseln av utemiljön uppgår till åtta personer. ■

Efter två års hårdtest kan vi verkligen rekommendera kombinationen flakväxlarvagn/kranvagn, säger Jörgen Andersson (i mitten) och Mats Svensson, bovård respektive boserviceansvarig på AB Sölvesborgshem. Längst t.v. Jörgen Ohlsson, konstruktionschef på Vagnsteknik i Karlshamn. Dragfordonet är en Kubota 8540 Narrow.

Lundberg Hymas

Ända sedan bröderna Lundberg startade sin smedja 1945 har innovation och utveckling kännetecknat verksamheten. Redskapsbärarna kombinerar ett konkurrenskraftigt pris med hög kapacitet. Konstruerade för att kunna driva redskap både fram och bak med hög kapacitet i hydraulik och styrning även vid låga motorvarv. Minimala yttermått och goda siktförhållanden ger bästa framkomlighet.

En ny generation tar över

Med **10-serien** tar en ny generation Lundberg över. Ekonomisk och mångsidig. **Canbus-systemet** ger dig möjlighet att snabbt välja förinställda redskapsprogram med optimalt tryck och flöde. **Skakfunktion för frontredskap** är standard. Nytt som tillval är **radiostyrning** för alla maskinens funktioner.

Flexibiliteten och den fina hyttmiljön har vässats ytterligare. En del kallar de unika köregenskaperna för Lundbergskänslan. Vi kallar det för tradition, nedärvd genom generationer.

Lundberg

www.lundberghymas.se
Tel. 0910-710 000

Ring för demonstration av Weidemann kompaktlastare samt MF traktorer! Vi har även alla redskap för vår och sommar: sopmaskiner, lövsugar, vagnar och containerskopor!

Vår säljare på Park, Förvaltning & Entreprenad:

Kontakta mig för demo
Gävleborg Västernorrland Jämtland

Ola fredin

0650-948 55

060-52 78 78

070-234 20 23

**WACKER
NEUSON**

MASSEY FERGUSON

WEIDEMANN

STAFFARE AB

www.staffare.se
facebook.com/staffare

HUDIKSVALL
Tel 0650-948 55

LULEÅ
Tel 0920-700 80

SKELLEFTEÅ
Tel 0910-140 80

TIMRÅ
Tel 060-52 78 70

BOLLNÄS
Tel 0278-355 06, 05

VÄSTERÅS
Tel 021-498 90 10

STOCKHOLM
Tel 08-89 01 06

WEBSHOP

I vår webshop finner du alla typer av produkter till din gräsmatta såsom gräsfrö, gödsel, gräsklippare m.m.

På www.jordelit.se finner du även hjälpande råd om hur du skapar den där perfekta gräsmattan du alltid drömt om!

www.jordelit.se • 031-87 70 70

JORDELIT

031-87 70 70 • www.jordelit.se • info@jordelit.se

GRÄSFRÖ

GÖDSEL

OGRÄS- BEKÄMPNING

SMÅMASKINER

TILLBEHÖR

GrönaSilen

Ett nytt svensktillverkat dräneringsbrunnsbetäckning för grönytor

Tillverkat i höghållfast 3 mm Domex plåt. För bästa korrosionsbeständighet är den elförzinkad med gulchromatering och belagd med UV-beständig grön polyesterlackering. På silens undersida sitter förstärkningar för ökad bärighet, som samtidigt centrerar silen i brunnen.

Finns färdiga i storlek:

För plaströr med innerdiameter: 600, 400, 300 och 200 mm.

Kontaktinformation:

Frank Johansson, FJDIKA AB, 070-695 26 22,
www.gronasilen.se

GMR
Care for the ground

STAMA's återförsäljarnät på plats!

Vi är glada över att kunna presentera STAMA's återförsäljarnät som nu är på plats! Försäljning av truckar, lövsugar och tillbehör sker via nedanstående återförsäljare:

KS Maskiner, Svedala

Maskingruppen, Ängelholm

K-Vagnen Vagnsteknik, Karlshamn

Markvårdsmaskiner Öst, Mjölby

LMK Markvårdsmaskiner, Täby

Maskingruppen, Falkenberg

Svanå Maskiner, Västerås

Västerservice Tractor, Göteborg

GMR maskiner a/s

+45 7564 3611

www.gmr.dk

STAMA

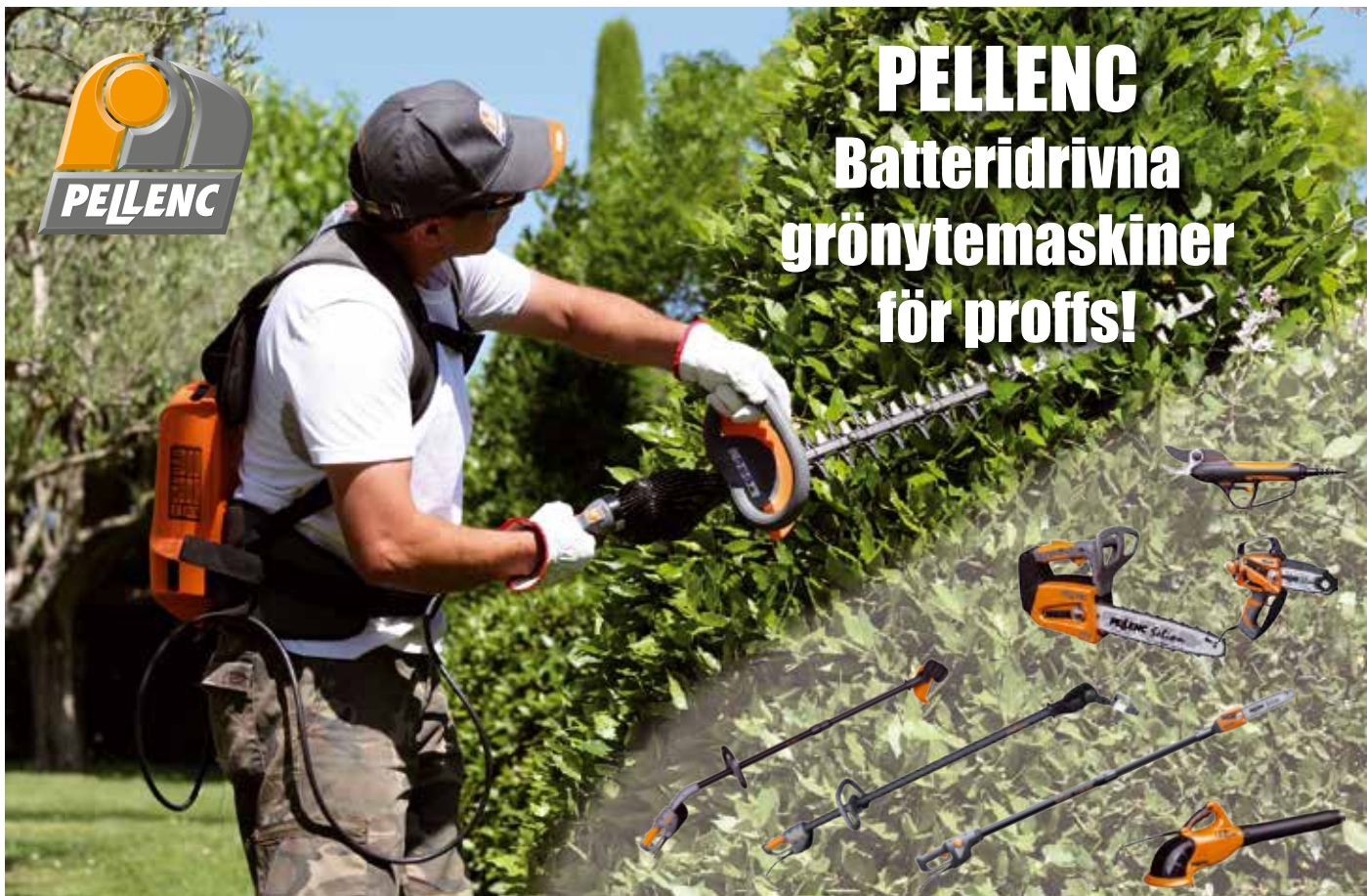
STENSALLE

NESBO

PELENC

Batteridrivna grönytemaskiner för proffs!

BATTERIER

PELENC har en patenterad lösning i sina batterier där man använder 44V, detta innebär att balansen mellan effekt/vikt/användningstid blir optimal för professionell användning.

MASKINER FÖR YRKESBRUK

PELENC har marknadens bredaste utbud av batteridrivna grönytemaskiner för professionellt användande.

KOSTNADSEFFEKTIV

Batterialternativ är ett bra val för plånboken. Du sparar pengar genom att byta från bensin- till batteridrift.

MILJÖVÄNLIG

Användandet av PELENC maskiner minskar påtagligt utsläpp av skadliga växthusgaser.

FÖR MERA INFORMATION:

www.stadspark.se

ÅTERFÖRSÄLJARE:

Såg & Maskin service	ALVESTA	070-58 14 695
JM Jönsson Ställmek	ARLÖV	040-437 030
Göteborgs Skog & Trädgård	ASKIM	031-68 38 80
Boström Maskin	GÄVLE	026-10 12 50
Nils Larssons Maskinservice	HELSINGBORG	042-133 520
Skärholmens Bil & Traktor	HUDDINGE	08-779 34 01
Värm-Dal	KARLSTAD	054 - 137 700
Parkmaskiner Kinna	KINNA	070-3455190
Miljömaskiner i Örebro	KUMLA	019-24 44 99

WilleCenter i Stockholm	KUNGSÄNGEN	08-795 90 65
MVM Markvårdsmaskiner	MJÖLBY	0701-74 88 34
Bengt Bergs Maskinservice	PARTILLE	070-389 0226
Tibro Skog & Trädgård	TIBRO	0504-129 16
S-O Larssons Maskin	UMEÅ	070-579 73 30
Jörgens Skog & Trädgård	VINSLÖV	044-80050
Svanå Maskiner	VÄSTERÅS	070-639 11 70
Jämt Maskin	ÖSTERSUND	063-13 44 50
Stads & Park Produkter	SVERIGE	073-354 6025

Ny maskinvisning i Stockholm till hösten

Grönytemaskin Stockholm är ett nytt begrepp som realiseras i början av september. Platsen blir Vallentuna flygfält ett par mil norr om Stockholm, alldeles intill Lindö Golf- och konferensanläggning.

- En lokal maskinvisning för Stockholmsområdet med enbart grönytemaskiner har länge varit ett önskemål från såväl kunder som maskinhandlare, berättar Jan Karlsson på Husqvarna.

Den här idén har diskuterats av och till branschkollegor emellan i flera år. Men det gällde att hitta rätt plats, lättillgänglig nära Stockholm och med väl tilltagna ytor för parkering, visning och provkörning.

Perfekt läge

Den som hittade rätt plats var Jonas Eriksson på Epton Trading. Hans företag ligger bara ett par kilometer från det sparsamt utnyttjade flygfältet i Vallentuna.

- Jag känner markägaren väl och det var inga problem från hans sida att hyra ut fältet till oss, berättar Jonas. Det används också för andra ändamål, till exempel tivoli och utställningar.

Flygfältet i Vallentuna erbjuder stora gräsbevuxna ytor som lämpar sig utmärkt för demonstration och visning av grönytemaskiner.

Läget intill riksväg 268 är perfekt, tycker de arrangerande företagen. Lätt att hitta - bara att svänga av från E4 i Upplands Väsby och sedan följa vägen någon mil tills man är framme och kan parkera på fältet intill körbanan, med hela utställningen för sina fötter.

- Fältet är gräsbevuxet och ägaren är bara tacksam för att få stora delar klippt i samband

med att vi demokör under de båda visningsdagarna, förklarar Jonas.

Antalet utställare blir begränsat till cirka 40. Intresset är stort och platserna lär snabbt bli uppfyllda.

Enbart maskiner med anknytning till skötsel av grönytor, kyrkogårdar och liknande ändamål blir tillåtna, upp till cirka fem ton. Bland de fö-

retag som visar upp sina maskiner ingår deltagarna i Greenexpo, som lägger en av sina visningar för Stockholmsområdet här, mitt i en landsomfattande turné.

Maskinvisningen inramas inte av jippon och kringaktiviteter, utan är en ren utställning i all enkelhet, där besökarna får tillfälle att testköra och diskutera direkt med maskinhandlarnas representanter.

Vartannat år

- Givetvis blir det fri entré, och vi bjuder alla besökare på någon form av enkel förtäring, berättar Staffan Johnsson från Hako Ground&Garden. Vi kommer också att ordna med toaletter och andra nödvändiga faciliteter.

Avsikten är att maskinvisningen ska återkomma på samma plats vartannat år, när inte Elmia Park arrangeras. De datum som gäller i höst är den 2 och 3 september.

Initiativtagare till Grönytemaskin Stockholm, är förutom Epton Trading, Husqvarna och Hako Ground & Garden, även Stiga och Svenningsens.

Flygfältet i Vallentuna, invid riksväg 268 är perfekt för en lokal maskinvisning i Stockholmsområdet, anser fr.v. Christoffer Dunström, Stiga, Staffan Johnsson, Hako Ground & Garden, Lasse Öberg, Svenningsens, Jonas Eriksson, Epton Trading, Björn Ek, markägare, Radde Djordjevic, Husqvarna och Jan Karlsson, Husqvarna.

Välj oss när Ni ställer höga krav på service och kvalitet

NYHET!

**Ransomes
HR300**

(för den kräsne användaren)

• HR300 är utrustad med en 3 cylindrig turboladdad Kubota®-dieselmotor på 33 hk • Luftfjädrad komfortstol med armstöd och manöverspakar för klippdäck och extra hydrauluttag • Detta matchas med en hydraulisk transmission som ger högt vridmoment och hög effekt • Det finns ett urval av däckbredder för bättre stabilitet • Förbättrad förarplattform med bättre tillgänglighet • Hydrauliskt drivet klippdäck med separata hydraulmotorer för varje kniv, detta minskar ljudnivå och vibrationer • Mindre underhåll – betydligt lägre än konkurrenternas produkter. Färre rörliga delar och betydligt mindre smörjpunkter än liknande maskiner • TST, nytt varningssystem för släntkörning, ser till att föraren färdas säkert i släntkörning. Ni har hela tiden koll på släntens lutning • 2 års garanti och 5 års maskinskadeförsäkring ingår.

Er generalagent för Ransomes och Jacobsen i norra Sverige

LHS Maskiner AB
PROFFS PÅ PARK & MARK

Hör av Er till oss på LHS Maskiner för mer information:

Arbetsledarvägen 2 • 857 53 Sundsvall

Telefon: 060-577220 • www.lhsmaskiner.se

Flexibla kompaktraktorer till nordiska förhållande

Iseki är japansk kvalitet. Flexibla, smidiga, användarvänliga, produktiva och med helt otrolig Lång livstid. Du kan få dem med traditionell växellåda, PowerShift eller hydrostatisk transmission med gasautomatik och Cruise Control och ända upp till 102 hk.

ISEKI

Vårkampanj

Iseki 3215 • 124 900:-

(du sparar 21 225:-)

19,5 hk - 8/8 transmission
med fram/back - bak och mitt monterat PTO

Levereras med störtåge

Du kan få din Iseki 3215 med
Lugstein Lyxhytt och frontlastare
- få pris hos din återförsäljare

Maskiner ska köpas hos lokala återförsäljare – där du får service.

Finn din på www.hcpetersen.se och få goda råd med i priset.

Alle priser är exkl. moms och frakt. Priserna gäller ett begränsat antal traktorer så länge lager finns. Kampanjpriset är utan frontlastare och gräsdäck

HCP
Sverige
www.hcpetersen.se
Tel. 070-528 75 65

KIOTI
run ahead of the pack

Kvalitetstraktorer!

Det koreanska varumärket Kioti började vi sälja för fem år sedan och det blev succé direkt. Kioti tillverkas av det multinationella företaget Daedong.

Kioti erbjuder lättkörda, prisvärda kompaktraktorer (20-90 hk) och även den kritikerrosade UTV-modellen Mechron 2210.

Varmt välkommen till våra kunniga direktsäljare och återförsäljare för mer information eller en provkörning!

Kioti marknadsförs och säljs av Hako Ground & Garden AB. www.hako.se

Mer energi! Välj grönt.

Pigg nyhet!

Ladda över natten - jobba hela dagen!
Nu introducerar vi en serie batteridrivna 36V grönytemaskiner med 21 Ah batteri. Inga utsläpp, låg ljudnivå, hög kapacitet, enkelt underhåll och 3 års garanti* på köpet. Vad väntar du på?

Innovativa lösningar.
Gröna verktyg.

hitachi-powertools.se

*Här hittar du fullständiga garantivillkor

HITACHI

Inspire the Next

AVANT
Originaliet från Finland

Sitt på baken -och spara pengar!

AVANT-R: En serie kompaktlastare som du styr från den bakre delen - istället för den främre som är det vanliga hos Avant.

JUST NU! REDSKAPSCHECK PÅ KÖPET!
Gäller vid köp av en ny Avant i R-serien.

AVANT R20. Redskapscheck värde **20.000:-** på köpet

AVANT R28. Redskapscheck värde **23.000:-** på köpet.

AVANT R35. Redskapscheck värde **30.000:-** på köpet

Ytterligare info finns på nordfarm.se
Erbjudandet gäller som längst till 25 april 2014.
Priser är rek. ca-priser exkl. moms

nordfarm.se

BYT IN

din gamla maskin och få en ny Park Ranger 2150 med skräddarsydda Multiklippare 1000

BYT IN
- VÅRKAMPANJ
Erbjudandena gäller
15 mars till 30 maj 2014
Du får upp till
50 010 SEK
för din gamla
maskin!

Park Ranger 2150 med effektiva
Multiklippare 1000. Inbytespris endast:

161 500 SEK

Fråga efter ett bra leasingerbjudande – kontakta din återförsäljare

Överlägset
effektiv skötsel
av gräsytor!

Skaffa Park Ranger 2150 för perfekt skötsel av gräsytor!

- Midjestyrd maskin med hög manövreringsförmåga
- Hög prestanda med 28 hk och fyrhjulsdraft
- Optimal drift vid höga hastigheter
- Snabbt redskapsbyte på mindre än 4 minuter
- Lätt vikt gör maskinen perfekt för användning på gräsytor

Nilfisk-Outdoor Division
Nilfisk-Egholm A/S
Transportvej 27
DK-7620 Lemvig
T. +45 97 81 12 05
F. +45 97 81 12 10

**Nilfisk
Egholm**
Rangers at heart

Bekämpa mossa i gräsmattan med den nya vertikalskäraren till Park Ranger 2150. Nya Slagklippare/Vertikalskärare - 2 i 1 redskap. Kampanjpris endast 34.700 SEK spara 6.690 SEK!

Erbjudandena gäller från 15 mars till 30 maj 2014 · Alla priser plus moms

www.nilfisk-outdoor.se

GÖR SOM

- Friends Arena
- Hotell Diplomat
- Karlstad kommun
- Gröna Lund
- Liseberg
- Tivoli Köpenhamn
- Västervik församling

Använd **EMPERI** självvattnande blomlådor i olika modeller

- Balkonglådan
- Broräckeslådan
- Entrélådan
- Gravlådan
- Miljölådan

SVENSK-
TILLVERKAT

EMPERI™

EMPERI FÖRSÄLJNING AB

Kapellgatan 1 • 691 41 Karlskoga • Tfn: 0586-517 35
Fax: 0586-357 14 • info@emper.se • www.emper.se

Hjärnan behöver återhämta sig...

Hjärnan väger cirka 1,4 kilo. I hjärnan finns ett fibernät, tankens motorväg även kallat vit substans, ett långt nätverk av cirka 160 000 kilometer nervfibrer. Dessa nerver tillsammans når fyra varv runt jorden och ger oss känslor.

Arkitektur kan väcka starka känslor hos oss, speciellt om våra miljöer anses fula, artificiella och saknar sammanhang. Bra exempel är våra miljonprogramsområden som får många av oss att känna obehag och utanförskap.

Modern hjärnforskning har utvecklats oerhört mycket de senaste tio åren. Med forskning kommer också nya rön om hur vi människor reagerar och betar oss i miljöer som inte är anpassade efter våra behov. Vår närmiljö är alltså oerhört viktig.

Vi vet också via miljöpsykologisk forskning att ju närmare vi har till naturmiljöer och gestaltade utemiljöer – desto mer brukar vi dem och desto bättre hälsofrämjande effekter får vi. Utöver skönhet, intresse och spänning så ger utemiljön också en känsla av sammanhang för oss. Vi får då känslor av frid och existentiella upplevelser, vilket bidrar till en viktig återhämtning i vardagen.

Ökad stress

Närmiljön i vår vardag påverkar vårt vardagliga liv, oavsett ålder och kön. Detta bör vi ha i åtanke när utemiljön är trist, intetsägande och eftersatt. Ensidiga, sterila eller kaotiska miljöer bidrar till en ökad stress i våra sinnen. Hjärnan får helt enkelt inte den vila den behöver.

När vi nu går in i olika sparåtgärder så tycks utemiljön alltid dra det kortaste strået. Vad händer då med alla dem som blir drabbade? Hur mycket reagerar vi på de försämringar som sker? Och vem vill bo i en närmiljö som är sliten, trasig och eftersatt?

Hjärnan reagerar alltså på vår rumsuppfattning och känslan för sammanhang.

Mindre pengar till drift av utemiljön bidrar till mer eftersatta ytor. Vi reagerar alltså omvänt, det vill säga positivt på fina gestaltade utemiljöer där vi förstår sammanhanget.

Vi bygger fortfarande nytt i rask takt utan att fundera nämnvärt på om byggnad och utemiljö fyller de nyttor och behov som vi människor efterfrågar. Det finns även ett grundproblem vid exploatering av staden. I takt med att exploateringen ökar, så minskas driftbudgeten.

Moment 22

Hur ska man i framtiden hantera en budget som inte finns eller räcker till alla våra ytor? Vi slutar den här resan vid moment 22. Nytt blir gammalt och gammalt blir nytt och däremellan fungerar det dåligt.

Genom ny banbrytande forskning av hjärnan och bättre förståelse för våra behov så har vi fler, bättre och viktigare argument att ta fram när det gäller att bevara och

sköta om våra utemiljöer. Det gäller alltså att inte spara in på det som inte finns längre. Vi måste interagera och reagera utifrån vår sätt att uppfatta våra utemiljöer och skapa bra förutsättningar för en god livskvalitet.

Det gäller alltså att visa och understryka de vinster och värden som finns. Pengar finns, men vi väljer att lägga dem på annat. Vi pratar om att göra underhållsplaner och bevarandeplaner för att få koll på läget, men det finns motvilja att betala för dem.

Vi vill lite lagom mycket av allt, dock inte 100 procent. Viljan att möta det enorma underhållsbehov som finns därute och konfrontera lägesituationen kan vara svårt nog för de flesta.

Förvaltningar och företag pratar en hel del om viktiga miljöaspekter och hållbarhet. Men vad menar vi egentligen? Hållbart arbete kräver god planering, målmedvetenhet och rätt resurser. Det innebär bland annat

att vi måste vara villiga att skjuta till mer pengar för att betala för en hållbar livsmiljö som berikar och utvecklar.

LIR-träff den 21 maj

Vi träffas i Flemingsberg och pratar om olika roller inom branschen, markskötsel ur ett beställarperspektiv, utförarrollen, problem och lösningar som efterfrågas i branschen, bra exempel osv.

Vår värd för dagen är Huga fastigheter AB och våra föreläsare den 21 maj blir Ann Lindkvist från Huga, Patrick Friberg från Atri landskapsingenjörer AB, Anders Dahlgren från Stockholmshem, Robin Lundgren från Advokatbyrå Hellgren Linander KB och Urban Bee.

Anmälan görs till Landskapsbolaget: info@landskapsbolaget.se. Träffen är kostnadsfri, men anmälan är bindande. Programmet finns på www.liraren.se. För mer info besök även vår Facebooksida LIR och LinkedIn.

Det här med entreprenadjuridik och avtal är svårt för de flesta. Vad ska man tänka på och vad är det som egentligen är viktigt att tänka på? Frågorna blir många. Det blir därför bra tillfälle för att kunna lyfta frågor under LIR-träffen. Advokat Robin Lundgren har skrivit en bok om entreprenadjuridik.

Nordiska trädgårdar

På trädgårdsmässan i Älvsjö hade Sveriges trädgårdsanläggare ordnat en möjlighet för två personer att ta ett yrkesbevis i anläggning enligt TCYK:s krav.

Under mässdagarna arbetade man fackmannamässigt och uthålligt efter en arbetsplan och idéskiss. Bedömningen gjordes bland annat av Göran Andersson. Det här året hade mässan satsat på att ha en utemiljöavdelning och mer växter.

Anne Heino
Ordförande LIR

Släntklippare/redskapsbärare

SHIBAURA SG280

Besvärliga kullar, slänter och bullervallar?

SHIBAURA SG280 släntklippare/redskapsbärare har flyttat gränserna vid dessa arbeten avsevärt både arbetsmiljö- och kapacitetsmässigt utan avkall på förarens säkerhet.

Minska maskinmanuell gräsröjning och arbete med åkräsklippare nära eller ibland över gränsen för vad dessa är kapabla till både konstruktions- och säkerhetsmässigt.

Bred hjulbas och låg tyngdpunkt ger föraren en ökad trygghet. Mittmonterat klippaggregat med optimal viktfordelning mellan fram- och bakaxel innebär minimala markskador även i de största lutningarna. Förarstolen är enkelt vinklinsbar för bästa komfort.

Några specifikationer

- 3-cylindrig Shibauro dieselmotor, 28 hkr, steg 3A.
- 2-stegs hydrostatdrift 0-20 km/tim.
- Maskinvikt komplett; 970 kg, enkel att transportera på bilsläpp eller lätt lastbil.
- Låg tyngdpunkt; totalhöjd exkl. båge 1200 mm.
- Maskinbredd 1500 mm.
- Klippbredd 1570 mm
- Möjlighet att komplettera med vinterhytt, plog och sandspridningsutrustning, etc.

Kontakta oss för er närmaste återförsäljare

H. Mattsson Maskin konsult AB

Haljersröd 434, 459 94 Ljungskile

Tel: 0522-250 75, 070-562 50 75, Fax: 0522-250 84

E-post: mattssonmaskin@telia.com, www.mattssonmaskin.se

Grönytemaskin Stockholm

Maskinvisning med demo och provkörning på Vallentuna flygplats 2-3 september, kl 10-15

Ett trettiotal utställare visar gräsklippare, redskapsbärare, mindre traktorer, elfordon, minigrävare, redskap med mera i det småskaliga segmentet, upp till cirka 5 ton. Utställningsplatsen ligger direkt vid väg 268. Sväng av från E4 i Upplands Väsby och följ skyltarna. Vi bjuder alla besökare på enklare förtäring!

Välkomna till två högtintressanta dagar nära Stockholm!

SVENNINGSSENS

Produktnytt ■ Företagsnytt ■ Produktnytt ■ Företagsnytt ■ Produktnytt ■ Företagsnytt ■ Produktnytt ■ Företagsnytt ■ Produktnytt

Nya multifunktionella buskröjare

Utmaningar som professionella trädgårdsarbetare kan ställas inför är i det närmaste oändliga. Husqvarnas nya serie buskröjare och lättvikts-trimmer förenklar arbetet rejält.

Nytt från Husqvarna är 525-serien med två modeller av buskröjare och en lättvikts-trimmer. 525LK är den mångsidiga, effektiva och lättanvända lättvikts-trimmern med delbart riggrör. 525RK är en buskröjare med delbart riggrör, lika mångsidig och lättanvänd även den. En något mer kraftfull buskröjare är 525RXT. Modellen är utrustad med det ergonomiska Low-Vib antivibrationssystemet som minskar vibrationerna i handtaget.

I den professionella 525-serien av buskröjare och trimmers är alla utrustade med

X-Torq-motorn som minimerar utsläppen och maximerar effekten av varje droppe bränsle som används. Maskinernas lätta vikt och kompakta design gör dem bekväma och användarvänliga. 525RK och 525RXT är försedda med ett röststyre och 525LK har ett loophandtag. Den justerbara och flexibla selen ökar komforten och är mycket bekväm att bära, oavsett kroppsstorlek.

Hela 525-serien är utrustad med Smart Start, ett system som reducerar dragmotståndet i startsnöret. Bränslepumpen är konstruerad på ett sätt som gör

att överflödigt luft tas bort från såväl förgasaren som bränslesystemet, vilket gör maskinen lättstartad. Ett dubbelt trimmertråd-system gör trådmatningen snabb och effektiv, samtidigt som säkerheten ökar och stilleståndstiden minskar.

Att förenkla underhållet har varit prioriterat. För den flitige användaren är regelbunden service av maskinerna avgörande. Dubbla luftfilter är standard på hela 525-serien. Det som minskar både servicekostnader och motorslitage.

ClubCar

När miljön, prestationen och pålitligheten betyder mest.

Då är ClubCar det självklara valet!

Elbilsmarknadens starkaste varumärke med rikstäckande försäljning och service

Det vet alla kommuner, park- och kyrkogårdsförvaltningar som använder sina elbilar från ClubCar i sin dagliga verksamhet.

www.epton.se
Tel. 08-10 82 83

Produktnytt ■ Företagsnytt ■ Produktnytt ■ Företagsnytt

Toro Timemaster 76

En helt ny proffsklippare med 76 cm klippbredd lanseras nu av Toro. Tack vare det breda klippdäcket går det snabbt och enkelt hantera stora gräsområden och reducera klipptiden med cirka 40 procent. Klippsystemet Dual-Force med dubbla knivar och

Toro Atomic-knivar klipper gräset mycket fint vilket ger en överlägsen klippkvalitet och en frisk och frodig gräsmatta.

Timemaster 76 är en effektiv klippare som passar lika bra för yrkesfolket som till konsumenter med lite större gräsmatta.

Toro Timemaster 76 med klippsystemet Dual-Force.

GIANT

Generalagent:
Brdr. Holst
Sørensen A/S

Högt
oljaflöde med
dubbel
hydraulpump

Är ni redo för våren?

Med Giant minilastare har du en maskin för olika ändamål.

Mekanisk
kraftuttag

Se mer på www.giantminilastare.se
Landsomfattande försäljnings- och servicenät.

STAMA

MILJÖVÄNLIGA KYRKOGÅRDSMASKINER

Vi är återförsäljare för **Stamas** populära kyrkogårdstruckar!
Vi har hela programmet för en riktig demonstration på just er kyrkogård. **Ring Hans Nilsson på 070-636 37 43** för mera information om maskinerna.

K-VAGNEN
VAGNSTEKNIK AB

Munkahus industriområde, 374 31 Karlshamn
Tel 0454-841 64, Fax 0454-841 72

info@k-vagnen.com, www.k-vagnen.com

YANMAR

kramerALLRAD®

CANGINI

FÖR MER INFORMATION KONTAKTA
MARTIN: 0702238723
HENRIK: 0703453030

"BYT UT DIN SKOPA OCH BÖRJA SOPA."

DAGS ATT STÄDA BORT VINTERN.

WWW.WIKLUNDTRADING.COM

BIGAB[®]
VÄXLARVAGNSSYSTEM

BIGAB[®] Växlarvagnar
– Marknadsledande i Europa!

BIGAB 10-14 G2

– En ny Generation Växlarvagn!

- Tippvinkel på 60°. En ökning med 12°.
- Förbättrad tipphastighet.
- Sänkning i flytläge.
- Ramlås/boggiblockering standard.
- Hydrauliskt växlingslås standard.
- Bultat drag för ökad flexibilitet.
- Helblästrat chassi lackerat i två-komponentfärg med högre UV-SKYDD.

En produktutveckling av Fors MW – en starkare länk i transportkedjan.

FORS MW

We make it easy

Fabrik: info@forsmw.com
www.forsmw.com

FARMA NORDEN AB

Information försäljning:

Anders Svensson, 070-191 40 51
Tomas Borg, 070-200 59 13

Teknisk support
och reservdelar:
011-165 770.

Alla priser exkl. moms och frakt.

Produkterna säljes via auktoriserade återförsäljare för närmare information se hemsida www.forsmw.com

Vi förbehåller oss rätten till ändringar av specifikationer samt pris utan föregående information.

Vi säljer redskapsbäraren

INBYTESMASKINER TILL SALU:

Wille 445T	-96
Wille 455B	-05
Wille 455B	-11
Wille 655	-98
Wille 655C	-08

WilleCenter i Stockholm AB

Kraftvägen 38, Box 2019,
196 02 Kungsängen
08-795 90 65
www.willecenter.se

Annonsörer i detta nummer med sidhänvisning:

Acama	26	LHS-maskiner	33
Belos	19	LIR	42
Bil & Traktorservice	23	Lotico	4
Br. Holst Sørensen	39	Lundberg	29
Briggs & Stratton	2	Mattsson Maskin	37
Cubcadet	4	Nomaco	10
Egholm	35	Nordfarm	34
Emperi	35	Polaris	6, 27
Epton	39	Sk. Bevattning	24
Farma Norden	41	Stads & Parkprodukter	31
GMR	30	Staffare	29
Gröna Silen	30	Stockholms Golf & Turf	5
Grönytemaskin Sthlm	38	Svea Redskap	12
Hako	7, 34	Svenningsens	16
HBA-maskiner	18	Tidab	42
HCP	33	Timan	18
Hitachi	3, 34	Walker Mowers	26
Husqvarna	17	Weibulls Horto	12
John Deere	25, 44	Wiklund Trading	40
Jordelit	30	Willecenter	42
K-vagnen Vagnst.	15, 40	Östorps bevattning	18
Klippo	13		
KSAB	43		
Lapab	11		

BELROBOTICS
THE GRASS MASTERS

Kraftfullaste robotgräsklipparen i världen
Perfekt för fotbollsplanen

Tidab

Kontakta Thomas Kollberg
tel. 0512-30 19 48
kollberg@tidab.se

50% lägre kostnad
Arbetsbesparande
Bättre klippkvalitet
Miljövänlig, CO₂ -90%

Öppen LIR-träff 21 maj
Kl. 10.00-16.00 i Flemingsberg

En grön nätverksdag med bikupor.
Vi lyfter branschfrågor kring markförvaltning,
beställarrollen & entreprenadjuridik...

Besök www.liraren.se för mer info och program!

Uppgradera din bevattning!

Ulf Karlsson & Ditch Witch – den optimala maskinen för plöjning av slang, med minimal påverkan på markytan.

KSAB BEVATTNINGSSERVICE

2013 fick KSAB agenturen för tyska Perrot, kvalitetstillverkare av bevattningssystem sedan 1926. Perrots produkter kombinerar hög driftsäkerhet, bra pris och europeisk måttstandard och vi har redan många nöjda nya kunder på deras sortiment. Vi lagerför stora delar av sortimentet, såsom slagarmspridare och den populära Hydra-serien med marknadens bästa täckningsgrad.

KSAB har kapacitet för alla typer av bevattningsprojekt, från rådgivning & projektering till installation & service. Vi lagerför slang, koppling, pumpar mm och har även ett unikt sortiment av slagarmsspridare.

HYDRA-XS

HYDRA-S

HYDRA-M

HYDRA-SERIEN

- Marknadens bästa täckningsgrad
- Mässinggängor och europeisk måttstandard
- Klarar lägre tryck än konkurrenterna
- Ingen grävning vid felsökning

VI ERBJUDER PROJEKTERING & RÅDGIVNING FÖR ALLA TYPER AV BEVATTNINGSPROJEKT

Janne Stavås – Rådgivning & Försäljning: 070-522 2518, jan@ksabgolf.se
Anders Ståhlberg – Rådgivning, Projektering & Försäljning: 072-585 1694, anders@ksabgolf.se
Uffe Karlsson – Service & Installation: 072-240 4487, ulf@ksabgolf.se
Jocke Edlund – Service & Installation, 070-248 2399, jocke@ksabgolf.se

Klipper gräs och kapar tid och kostnader

FRONTROTORKLIPPARE 1435

KLIPPDÄCK 7-IRON II MED SIDOUTKAST

fr **159.995** kr

INKL. MASKINFÖRSÄKRING, EXKL MOMS

GÄLLER FRAM TILL 31 JULI 2014

Hastighet och klippkvalitet är inte motsatser. 1435 är den perfekta kombinationen av båda. Utrustad med högkapacitetsdäck, dieselmotorer med högt vridmoment och intelligent 4-hjulsdrift, kan du klippa tjockt gräs med hög hastighet och åstadkomma resultat som saknar motstycke. Dessutom ingår klippdäcket 7-Iron II med sidoutkast. Nu är det du som måste vara snabb.

Mera information får du hos www.johndeere.se

JOHN DEERE

Auktoriserade återförsäljare av John Deere Turfmaskiner:

DINGLE Värmdal & Traktorservice AB, 0524-405 01
ESLÖV Gunnar Nilsson Maskin AB, 0413-57 44 00
GETINGE Gunnar Nilsson Maskin AB, 035-18 01 26
KUNGÄLV Gyllholms Maskiner AB, 0303-22 10 10
HUDIKSVALL X-maskiner AB, 0650-161 00
JORDBERGA OP maskiner syd AB, 0410-72 44 20
JÖNKÖPING Nyströms Maskin AB, 036-31 21 80
KALMAR-LÄCKEBY Svenssons Motor AB, 0480-42 97 40
KARLSTAD Värmdal & Traktorservice AB, 054-13 77 00
KRISTIANSTAD OPmaskiner AB, 044-20 76 00
KUMLA Värmdal & Traktorservice AB, 019-58 53 00
LINKÖPING Åhmans Traktorcentrum, 013-36 77 02
LULEÅ Norrmaskiner AB, 0920-311 00
MELLERUD Värmdal & Traktorservice AB, 0530-511 85
SKELLEFTEÅ Norrmaskiner AB, 0910-58 91 00

SKÄNNINGE Åhmans Traktorcentrum, 0142-29 88 88
SKÖVDE Gunnars Maskiner AB, 0500-42 41 62
STIGTOMTA Bil & Traktorservice AB, 0155-20 52 00
SUNDSVALL X-maskiner AB, 060-52 54 85
TINGSTÅDE Agro-Maskiner, 0498-27 23 50
TOMELILLA OP maskiner syd AB, 0417-783 48
UMEÅ Norrmaskiner AB, 090-18 93 15
UPPSALA Bil & Traktorservice AB, 018-16 17 70
VARA Gunnars Maskiner AB, 0500-42 41 62
VETLANDA Åhmans Traktorcentrum AB, 0383-564 40
VÄSTERÅS Bil & Traktorservice AB, 021-10 52 50
VÄXJÖ Svenssons Motor AB, 0470-52 99 00
ÖSTERSUND X-maskiner AB, 063-308 95
ÅSARP Gunnars Maskiner AB, 0500-42 41 62
ÅSTORP Gunnar Nilsson Maskin AB, 042-509 90